

Міністерство освіти і науки України
Київський фаховий коледж транспортної інфраструктури

Затверджено:
На засіданні педагогічної
ради коледжу
Протокол №7
від 06.05.2024 р.

В.о. директора коледжу
Свген ЗУБ

06.05.2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд
освітньо-професійних програм у
Київському фаховому коледжі транспортної інфраструктури

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітньо-професійних програм (далі – Положення) у Київському фаховому коледжі транспортної інфраструктури (далі – Коледж) є нормативним документом Коледжу і визначає систему розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу, перегляду, модернізації, оновлення освітньо-професійних програм.

Положення розроблене відповідно до:

Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>),

«Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 р. № 2745-VIII (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>),

постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187 (зі змінами, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 р. № 365 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>),

Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.07.2021 р. № 749, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 грудня 2021 р. за № 1608/37230

(<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1608-21#Text>),

Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2020 р. № 918

(<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0918729-20#Text>),

Методичних рекомендацій щодо розроблення освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за 2022 рік

(https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/Metodichni_rekomendacii_rozroblennya_OOP_FPO_2022.pdf),

Наказу Міністерства освіти і науки України від 22.06.2021 №697 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр»,

(<https://mon.gov.ua/npa/ro-zatverdzhennya-standartu-fahovoyi-peredvishoyi-osviti-zi-specialnosti-073-menedzhment-osvitno-pro>),

Наказу Міністерства освіти і науки України від 22.06.2021 №698 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр»,

(<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-fahovoyi-peredvishoyi-osviti-zi-specialnosti-071-oblik-i-opodatкування-osvitno-profesijnogo-stupenya-fahovij-molodshij-bakalavr>),

Наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.24 №198 «Про внесення змін до стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennya-zmin-do-standartu-fahovoyi-peredvishoyi-osviti-zi-specialnosti-076-pidpriyemnictvo-torgivlya-ta-birzhovadiyalnist?fbclid=IwAR0M99164je8XcIFiErIuJDCbFRx0MsFnWdxygZZksDI9zvYat8Ll vkGIY_aem_AdUNxkYHoyBJIWbzKdG1wbqE6K4jp8bU3BdcV0DMXyDoW08OSmyPU-OL4M0rhBK9AvA),

Наказу Міністерства освіти і науки України від 22.06.2021 №704 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр»

(<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-fahovoyi-peredvishoyi-osviti-zi-specialnosti-076-pidpriyemnictvo-torgivlya-ta-birzhova-diyalnist-osvitno-profe>),

Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2022 р. №353 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 273 Залізничний транспорт галузі знань 27 Транспорт освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»

(<https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvishcha%20osvita/Zatverdzeni.standarty/2022/04/20/273-Zaliznychnyy.transport-353-27.04.2022.pdf>),

Наказу Міністерства освіти і науки України від 27.02.2023 р. №213 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 275 Транспортні технології (за видами) галузі знань 27 Транспорт освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»

(<https://mon.gov.ua/storage/app/media/Fakhova%20peredvishcha%20osvita/Zatverdzeni.standarty/2023/02/27/275-Transportni.tekhnolohiyi-za.vydami-213-27.02.2023.pdf>),

Та інших нормативно-правових актів у сфері фахової передвищої освіти, а також нормативних документів Коледжу: Статуту Київського коледжу транспортної інфраструктури (нова редакція), Положенням про організацію освітнього процесу в Київському коледжі транспортної інфраструктури, Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти Київського коледжу транспортної інфраструктури та ін.

Положення регулює організаційні та процедурні питання розроблення, відкриття, моніторингу, перегляду та закриття освітньо-професійних програм (далі ОПП). Метою Положення є розвиток та вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти в Коледжі.

Його ключовими завданнями є:

- ✓ вдосконалення ОПП та забезпечення їх відповідності нормативним документом;
- ✓ розроблення засобів діагностики проблем реалізації ОПП;
- ✓ залучення внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів до вдосконалення та моніторингу ОПП;
- ✓ формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця;
- ✓ розроблення системи зворотного зв'язку за участі здобувачів освіти, випускників, роботодавців, викладачів;
- ✓ здійснення періодичного аналізу відповідності ОПП алгоритмам дій її реалізації;
- ✓ здійснення професійного спрямування освітніх компонентів ОПП;
- ✓ забезпечення співпраці всіх учасників реалізації ОПП;
- ✓ співставлення отриманих результатів моніторингу ОПП із критеріями її оцінювання;
- ✓ складання плану дій щодо усунення недоліків у змісті ОПП, у тому числі із залученням представників студентського самоврядування.

1.2. Основні принципи укладання ОПП:

- принцип системності, аналітичності та доказовості – дотримання відповідності мети, змісту ОПП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;
- принцип наступності – наявність послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу та рівнями освіти;
- принцип інноваційності та інтегрованості освіти і науки – урахування сучасних досягнень розвитку науки та відображення результатів наукових досліджень у змісті ОПП;
- принцип автономії закладу освіти – самостійність, незалежність і відповідальність Коледжу у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, встановлених законом;
- принцип студентоцентрованості – зорієнтованість освітнього процесу на здобувача освіти, формування його здатності навчатися та набувати відповідних компетентностей;
- принцип компетентнісної зорієнтованості – формування компетентностей здобувачів освіти як їхніх результатів навчання;
- принцип урахування потреб, інтересів та вимог зацікавлених сторін – потреб ринку праці та очікувань здобувачів освіти;
- принцип модульності – структурування змісту ОПП;
- принцип збалансованості та реалістичності ОПП – об'єктивність присвоєння кредитів освітнім компонентам ОПП, здатність здобувачів освіти у визначені терміни навчання набути очікуваних компетентностей за результатами виконання ОПП;
- принцип гнучкості та мобільності структури ОПП – можливість адаптації структури і змісту ОПП до змін потреб та інтересів стейкхолдерів;
- принцип відповідності ОПП Національній рамці кваліфікацій.

1.3. Основні терміни Положення та їх визначення:

Академічна мобільність у фаховій передвищій освіті – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити дослідницьку (мистецьку, спортивну) діяльність в іншому закладі освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти – встановлення відповідності результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти вимогам ОПП та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Голова робочої групи ОПП – педагогічний працівник, визначений наказом директора Коледжу відповідальним за забезпечення якості освіти при реалізації ОПП, у тому числі забезпечення відповідності Ліцензійним умовам та критеріям акредитації ОПП, який працює за основним місцем роботи в Коледжі, має науковий ступінь та/або вищу кваліфікаційну категорію за відповідною чи спорідненою до ОПП спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі та відповідає кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами. Голова повинен мати стаж педагогічної роботи не менше 5 років. Голова ОПП може бути керівником лише однієї ОПП в Коледжі. Голова ОПП одночасно може бути членом робочої групи та групи забезпечення іншої ОПП.

Група забезпечення ОПП – група педагогічних працівників, які відповідають за реалізацію певної ОПП шляхом викладання освітніх компонентів, що включені до її складу, особисто беруть участь в освітньому процесі та відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

Забезпечення якості освіти – сукупність процедур, що застосовуються на інституційному (внутрішньому) та національному і міжнародному (зовнішньому) рівнях для якісної реалізації ОПП і присудження кваліфікацій.

Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

Індивідуальний навчальний план – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньо- професійної програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії, який розробляє заклад освіти у взаємодії із здобувачем освіти.

Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти реалізовується через індивідуальний навчальний план.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни – сукупність навчально-методичних документів, яку складають: силабус, робоча програма навчальної дисципліни, навчальний контент (конспект або розширений план лекцій, плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, методичні рекомендації щодо написання курсових робіт(проектів) та практик, питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів освіти, комплексної контрольної роботи для моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни тощо), дистанційний курс на офіційній платформі Коледжу;

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Освітній компонент – складова ОПП (навчальна дисципліна, практика, курсова робота (проект), кваліфікаційна робота (проект)), спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якій встановлено форму підсумкового контролю та визначено кількість кредитів ЄКТС.

Освітньо-професійна програма у сфері фахової передвищої освіти – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої та професійної кваліфікації.

Освітня кваліфікація – це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Програмні компетентності ОПП – описані за видами найважливіші (загальні, спеціальні) компетентності, котрі визначають специфіку ОПП.

Проектна/робоча група з розроблення ОПП – визначена наказом директора Коледжу група педагогічних працівників, які відповідальні за започаткування освітньої діяльності за спеціальністю і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами. *Проектна група* створюється на етап відкриття нової ОПП, *робоча група* – здійснює організаційно-управлінський та дидактико-методичний супровід реалізації діючої ОПП.

Професійна кваліфікація – це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом фахової передвищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дають змогу виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів.

Силабус – це документ, який готується для студента з метою висвітлення змісту і форми вивчення навчальної дисципліни, процедур, принципів оцінювання, політики академічної доброчесності, і в якому відображено взаємну відповідальність викладача і здобувача освіти.

Спеціалізація – складова спеціальності, що затверджується відповідними урядовими структурами та/або визначається закладом фахової передвищої освіти і передбачає профільну спеціалізовану ОПП підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

Спеціальні компетентності – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної професійної та/або подальшої навчальної діяльності за певною спеціальністю.

Стейкхолдери – фізичні та юридичні особи, зацікавлені в реалізації конкретної ОПП, пов'язані з її втіленням/реалізацією та/або можуть впливати на її структуру, зміст та якість.

Структурно-логічна схема ОПП – послідовність пов'язаних освітніх компонентів, включених до ОПП для досягнення заявлених цілей та результатів навчання.

1.4. Дія цього Положення поширюється на ОПП підготовки здобувачів фахової передвищої освіти.

1.5. Для ОПП, що передбачають міжнародну академічну мобільність, міжнародну акредитацію, участь у програмах подвійного та спільних дипломів, можуть бути визначені додаткові вимоги до їх змісту.

1.6. Перелік акредитованих та неакредитованих ОПП, за якими здійснюється прийом на навчання, наведено у Правилах прийому до Коледжу.

1.7. Вимоги Положення поширюються на всі підрозділи Коледжу, що є розробниками ОПП.

1.8. Положення затверджується педагогічною радою Коледжу.

1.9. Зміни та доповнення до цього Положення затверджуються педагогічною радою Коледжу.

2. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

2.1. Нова ОПП розробляється на основі стандартів освітньої діяльності, стандартів фахової передвищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів відповідній професійній області (за наявності останніх).

Розроблення нової ОПП містить такі етапи:

- ✓ Формування робочої групи та призначення голови ОПП (I етап);
- ✓ Аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів (II етап);
- ✓ визначення профілю ОПП (III етап);
- ✓ визначення освітнього змісту ОПП та розроблення навчального плану (IV етап);
- ✓ розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення (V етап).

2.2. **I етап.** Формування робочої групи та призначення голови ОПП Нова ОПП розробляється за ініціативою керівництва коледжу та/або ініціативної групи з числа викладачів коледжу.

Розробці нової ОПП передуює порівняльний аналіз її ініціаторів аналогічних спрямувань, що діють в провідних вітчизняних та іноземних закладах освіти – їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання та ін.

Розроблення, моніторинг та перегляд кожної ОПП робочими групами.

Робочі групи формуються окремо за кожною ОПП на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання або інших необхідних процедур.

Склад робочої групи ОПП затверджується наказом директора Коледжу за поданням завідуючого відповідним відділенням на підставі пропозицій циклової комісії.

При цьому має бути дотримана ліцензійна умова щодо наявності у складі робочої групи для рівня фахової передвищої освіти не менше трьох педагогічних працівників, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи, мають освітню та/або професійну кваліфікаційну категорію за відповідною чи спорідненою до ОПП спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі та відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами, з яких **не менше як дві особи мають вищу кваліфікаційну категорію.**

Одна й та сама особа може бути членом декількох робочих груп. З метою узгодження підходів щодо розроблення ОПП рекомендується до складу робочих груп відділення включати голів циклових комісій.

З метою забезпечення участі в розробці, моніторингу та перегляду ОПП зацікавлених сторін рекомендується включати до складу робочої групи або залучати до діяльності робочої групи в інших формах їх представників (роботодавців, органів студентського самоврядування, професіоналів тощо).

Очолює робочу групу її керівник – **голова ОПП** – педагогічний працівник, визначений наказом директора Коледжу відповідальним за забезпечення якості освіти при реалізації ОПП, у тому числі забезпечення відповідності Ліцензійним умовам та критеріям акредитації ОПП, який працює за основним місцем роботи в Коледжі, має науковий ступінь та/або вищу кваліфікаційну категорію за відповідною чи спорідненою до ОПП спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі не менш як 5 років та відповідає кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

Голова ОПП за своїми обов'язками відповідає за реалізацію ОПП на всіх її

етапах, у тому числі її акредитації, яка здійснюється за вимогами Державної служби якості освіти України, або іншими акредитаційними агентствами чи агентствами забезпечення якості освіти, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України.

Дострокове припинення роботи й призначення нового голови ОПП і членів робочої групи здійснюється на підставі наказу директора Коледжу.

Робочі групи виконують такі завдання:

- встановлюють актуальність ОПП;
- формують профіль ОПП;
- визначають форми навчання та організації освітнього процесу;
- визначають освітні компоненти;
- дають завдання випусковим та іншим цикловим комісіям Коледжу на розроблення навчально-методичного забезпечення ОПП;
- здійснюють аналіз відповідності ОПП Ліцензійним умовам;
- узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з вдосконалення існуючої ОПП;
- беруть участь у моніторингу ОПП (узагальнюють пропозиції та рекомендації, здійснюють самоаналіз та самооцінювання) та періодичному перегляду ОПП;
- здійснюють контроль за реалізацією ОПП викладачами та цикловими комісіями Коледжу.

За запитом робочої групи відповідні служби Коледжу зобов'язані надати у визначений головою ОПП строк відомості, необхідні для розроблення ОПП.

Координацію діяльності усіх робочих груп Коледжу здійснює заступник директора з навчальної роботи Коледжу.

2.3. II етап. Аналіз актуальності ОПП та оцінювання достатності наявних ресурсів.

Аналіз актуальності ОПП полягає у встановленні суспільної потреби в ОПП, її потенціалі шляхом консультацій із внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами, з'ясуванні виконання основних умов її запровадження.

Робоча група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОПП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОПП, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників.

Для забезпечення постійного зв'язку із стейкхолдерами в Коледжі можуть як дорадчий орган формуватися ради за відповідними спеціальностями, до яких можуть входити представники усіх зацікавлених сторін.

Робоча група, виходячи з прогнозованої структури ОПП, з урахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з профільними службами Коледжу здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, дидактико-методичних, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

2.4. III етап. Визначення профілю ОПП.

Профіль ОПП складається робочою групою як короткий документ, створений для представлення в усталеній формі загальної інформації про ОПП.

Визначення профілю полягає у визначенні мети ОПП (до двох речень), загальних та спеціальних компетентностей, які повинні бути досягнуті в результаті навчання, кінцевих результатів навчання з урахуванням положень Національної ра-

мки кваліфікацій, вимог стандартів фахової передвищої та встановлення необхідного обсягу ОПП у кредитах ЄКТС.

При формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання слід забезпечити активну роль представників ринку праці в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

Програмні компетентності (описані за видами: загальні, спеціальні) – найважливіші компетентності, котрі визначають специфіку ОПП. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного працівника.

Основою для формулювання програмних компетентностей ОПП є перелік компетентностей стандартів фахової передвищої освіти за відповідною спеціальністю. Цей перелік може бути доповнений декількома (не більше 5) компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального абосекторального ринку праці (цільовий запит роботодавців).

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньо-професійної програми або окремих освітніх компонентів. Набір результатів навчання є однаковим для всіх здобувачів освіти за ОПП. Перелік результатів навчання має корегуватися з визначеним переліком загальних і спеціальних компетентностей.

Результати навчання мають відповідати таким критеріям:

- корисність – мають сприйматися як такі, що відповідають рівню освіти та вимогам/очікуванням громадянського суспільства та держави, релевантність відповідним програмним компетентностям;
- конкретність – забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими і однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача освіти;
- стандартизованість – визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач освіти;
- відповідність – відповідати кваліфікаційним вимогам, бути взаємозв'язаними із освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій (далі – НРК);
- об'єктивність – сформульованими нейтрально, уникаючи зайвої амбітності та суб'єктивності;
- досяжність – реалістичними, з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;
- діагностичність – повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи не-досягнення та визначати вимоги до присудження кредитів ЄКТС;
- вимірюваність – має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямими методами.

Порядок формулювання результатів навчання:

- визначити, якій сфері (спеціальній чи загальній, предметній області, особливим навичкам тощо) та кваліфікаційному рівню НРК має відповідати результат навчання;
- зазначити тип результату навчання (знання, навички, здатності, інші компетентності);
- визначити активне дієслово відповідного рівня;

- зазначити предмет вивчення або предмет дії (іменник, що слідує за дієсловом);
- за необхідності навести умови/обмеження, за яких слід демонструвати результат навчання;
- перевірити результат навчання відповідності вище зазначеним критеріям та визначити засіб оцінювання його досягнення.

При розробленні результатів навчання варто врахувати, що:

- результати навчання характеризують те, що здобувач освіти повинен продемонструвати після успішного завершення ОПП (демонстрація знань, умінь, здатності виконувати тощо);
- повний набір результатів навчання виражає характерні особливості ОПП (якщо серед них є результати, характерні також і для інших ОПП, їх доцільно виділити окремо).

Формулювання результатів навчання супроводжує вироблення чітких критеріїв оцінювання сформульованого результату.

Кореляція результатів навчання програмним компетентностям перевіряється за допомогою матриці відповідності компетентностей результатам навчання за ОПП. Як правило, у змісті ОПП мають бути представлені:

- ✓ матриця відповідності компетентностей випускника освітнім компонентам ОПП;
- ✓ матриця відповідності результатів навчання освітнім компонентам ОПП;
- ✓ матриця відповідності результатів навчання та компетентностей.

2.5. **IV етап.** Визначення змісту ОПП та розроблення навчального плану.

2.6. Визначення змісту ОПП охоплює такі етапи:

- 1) складання переліку освітніх компонентів ОПП: визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного освітнього компонента; визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання;
- 2) обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;
- 3) розроблення силабусів, робочих програм навчальних дисциплін.

На підставі програмних компетентностей та результатів навчання робоча група:

- визначає загальний бюджет часу – обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;
- здійснює структурування результатів навчання (навчальних дисциплін, практик, дослідницьких проєктів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів.

Під час розроблення ОПП робоча група, керуючись пунктом 6 частини 1 статті 1 Закону «Про фахову передвищу освіту» та стандартом фахової передвищої освіти відповідної спеціальності, самостійно формує перелік та зміст освітніх компонентів ОПП, спрямованих на досягнення результатів навчання, що дає право на отримання освітньої та професійної кваліфікації. При цьому необхідно дотримуватися вимог Закону «Про фахову передвищу освіту» та стандарту фахової передвищої освіти, зокрема:

- мінімум 50 відсотків обсягу ОПП має бути спрямовано на набуття компетентностей та забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом фахової передвищої освіти (якщо інше не передбачене стандартом освіти);

– ОПП фахової передвищої освіти має передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для ОПП фахової передвищої освіти.

Робоча група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання; перевірити розвиток загальних і спеціальних компетентностей, а також перевірити, чи всі ці компетентності охоплюються освітніми компонентами ОПП.

Робочі групи обирають освітні технології та розробляють структурно-логічну схему ОПП. Внесення робочою групою узгоджених результатів навчання до ОПП та відповідних навчальних дисциплін – до навчальних планів підготовки фахівців є обов'язковим.

Органи студентського самоврядування можуть подавати пропозиції та зауваження щодо змісту ОПП та навчальних планів.

Силабуси та програми навчальних дисциплін за завданнями робочих груп розробляються на циклових комісіях згідно з вимогами розроблених ОПП. Органи студентського самоврядування можуть надавати пропозиції та зауваження щодо змісту програм навчальних дисциплін. Програма навчальної дисципліни розробляється на термін дії навчального плану, за необхідності до неї можуть вноситись зміни. З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків програми навчальних дисциплін розглядаються на методичній раді. На підставі робочої програми навчальної дисципліни на поточний навчальний рік на циклових комісіях розробляється навчально-методичне забезпечення.

2.7. V етап. Розроблення системи оцінювання якості ОПП з метою її удосконалення

За якість ОПП відповідальність несуть робоча група, а також усі викладачі, які її реалізують (група забезпечення). З метою контролю за якістю ОПП та її вдосконалення проводяться різні процедури оцінювання та визнання якості ОПП: *зовнішні, внутрішні, непрямі*.

Основними процедурами *зовнішнього оцінювання та визнання якості ОПП* є:

- акредитація ОПП (ОПП може не мати акредитації);
- сертифікація ОПП – процедура встановлення відповідності якісних характеристик ОПП певним стандартам якості організації, що сертифікує ОПП.

Для всіх ОПП рекомендується регулярно проводити оцінку підготовки фахівців і рівня сформованості затребуваних компетентностей (результатів навчання) з точки зору роботодавців, а також затребуваних результатів навчання з точки зору випускників. Процедурою такої оцінки є опитування роботодавців та випускників (анкетування, інтерв'ювання, соціологічне дослідження тощо).

Основними процедурами *внутрішньої оцінки якості ОПП* є *самоаналіз*. Залежно від цілей проведення самоаналізу, визначаються процедури і терміни його проведення. Самоаналіз проводиться робочою групою, адміністрацією і відповідними підрозділами Коледжу, бажано залучення до проведення самоаналізу ОПП представників ключових роботодавців, здобувачів освіти, і за можливості, її випускників. Результати проведеного самоаналізу оформлюються у формі звіту про результати самоаналізу.

Звіт про результати самоаналізу ОПП готується членами комісії, адміністрацією і відповідними підрозділами Коледжу і узгоджується з усіма залученими до цієї процедури учасниками. Звіт повинен містити висновки про якість ОПП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОПП, модернізації освітньої програми і/або прийняття інших управлінських рішень.

Непрямыми формами оцінювання та визнання якості ОПП є різні процедури і форми оцінювання якості підготовки випускників і здобувачів освіти за ОПП. До них належать: незалежні випробування/складання зовнішніх іспитів за різними елементами ОПП здобувачами освіти і/або випускниками (наприклад, міжнародні мовні іспити різних форматів, дистанційні та очні олімпіади тощо), участь у професійних і наукових конкурсах, конференціях, отримання наукових і професійних премій здобувачами освіти та випускниками ОПП, дослідження кар'єрних траєкторій і працевлаштування випускників та ін.

2.8. Портфоліо ОПП. Процес розроблення, реалізації, моніторингу та перегляду ОПП документується в портфоліо ОПП – зібранні всіх матеріалів, напрацьованих робочою групою. Перелік складників портфоліо визначається головою ОПП. Портфоліо, як правило, містить:

- ОПП та додатки до неї;
- рецензії стейкхолдерів (не менше 3);
- навчальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти;
- відомості за формами, передбаченими відповідними додатками до Ліцензійних умов;
- силабуси та робочі програми навчальних дисциплін;
- інші документи, напрацьовані робочою групою (довідки, аналітичні звіти, таблиці, опитувальники, анкети, портфоліо викладачів, які реалізують ОПП тощо);
- сторінка ОПП на офіційному сайті Коледжу.

3. ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ, АКРЕДИТАЦІЇ ТА ЗАКРИТТЯ ОПП

3.1. Затвердження ОПП

Усі ОПП мають пройти єдиний порядок затвердження, що містить їх послідовний розгляд такими підрозділами:

- робочою групою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на засідання циклової комісії;
- цикловою комісією, яка здійснює перевірку збалансованості та реалістичності програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення та відповідність ОПП Ліцензійним умовам. Висновок про ухвалення ОПП цикловою комісією є рекомендаційним для Педагогічної ради Коледжу.

Перелік документів, необхідних для відкриття ОПП, що подаються на засідання Педагогічної ради Коледжу:

- освітньо-професійна програма;
- графік навчального процесу;
- навчальний план підготовки фахівців;
- протокол засідання циклової комісії;
- зовнішня рецензія провідного роботодавця галузі.

За результатами розгляду ОПП Педагогічна рада Коледжу може прийняти рішення про її затвердження, направлення на доопрацювання або про відмову у затвердженні.

3.2. Відкриття ОПП та набір здобувачів освіти

Набір здобувачів освіти на навчання за ОПП здійснюється приймальною комісією Коледжу централізовано, згідно з Правилами прийому до Коледжу.

ОПП може бути внесена до Правил прийому і на навчання за нею може бути оголошено набір здобувачів освіти лише за умови затвердження ОПП і наявності ліцензії Коледжу на здійснення освітньої діяльності за спеціальністю, в рамках якої відкривається ОПП.

Якщо на ОПП не здійснено набір здобувачів освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то робоча група може в подальшому:

- відмовитися від її реалізації, в порядку, встановленому п. 3.4 цього документу;
- провести удосконалення ОПП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, надати педагогічній раді Коледжу матеріали для удосконалення ОПП.

3.3. Акредитація ОПП

Акредитація ОПП – діяльність Державної служби якості освіти України щодо оцінювання ОПП та освітньої діяльності закладу освіти за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості фахової передвищої освіти, що здійснюється у формі акредитаційної експертизи.

Акредитація ОПП здійснюється згідно Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.07.2021 р. № 749, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 13 грудня 2021 р. за № 1608/37230 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1608-21#Text>).

3.4. Закриття ОПП

ОПП може бути вилучена з переліку ОПП, що реалізуються в Коледжі, за таких умов:

- з ініціативи циклової комісії, при її відмові від реалізації ОПП;
- з ініціативи Коледжу (за поданням приймальної комісії), у разі недостатнього набору здобувачів освіти на навчання за ОПП протягом 2 років;
- з ініціативи Коледжу (за поданням завідувача відділення, заступника директора з навчальної роботи), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості ОПП отримано висновки про її низьку якість.

Рішення про вилучення ОПП з числа ОПП, що реалізуються в Коледжу, приймає педагогічна рада Коледжу.

4. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОПП

4.1. Порядок реалізації ОПП

Порядок реалізації ОПП визначається Положенням про організацію освітнього процесу в Київському коледжі транспортної інфраструктури. Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік відділенням по спеціальностям, разом із цикловою комісією складається робочий навчальний план за кожною ОПП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації

освітнього процесу для кожної ОПП та зміст варіативної частини (блоку дисциплін за вільним вибором здобувачів освіти).

4.2. Управління ОПП

Управління ОПП здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

Адміністративне управління ОПП здійснює завідувач відділення на якому вона реалізується.

До функцій адміністративного управління ОПП відносяться:

- організація та управління матеріально-технічним та інфраструктурним забезпеченням;
- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів Коледжу,
- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;
- організація проведення самоаналізу ОПП.

Академічне управління ОПП здійснює голова ОПП.

Завданнями академічного управління ОПП є:

- 1) організація колегіального розроблення ОПП (профілю, навчальних планів, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін, практик, підсумкових випробувань, контрольних-оцінювальних засобів тощо);
- 2) здійснення контролю за якістю роботи викладачів, які забезпечують реалізацію ОПП;
- 3) аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної освіти у зміст і технології реалізації ОПП;
- 4) виявлення здобувачів освіти, схильних до академічної кар'єри, та організація роботи з ними;
- 5) взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника, оцінювання обраних освітніх технологій для реалізації ОПП та якості підготовки фахівців;
- 6) підготовка ОПП до процедур оцінювання якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

4.3. Моніторинг ОПП

Моніторинг ОПП здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними. Моніторинг здійснюється, як правило, робочою групою. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: викладачі, професіонали-практики, здобувачі освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із стейкхолдерами. Робоча група має інформувати здобувачів освіти і викладачів про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

Моніторинг може проводитися у різний спосіб – анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів освіти та випускників, роботодавців з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОПП на відповідність критеріям забезпечення якості ОПП тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання ОПП та їх освітніх компонентів.

Анкета ОПП складається з основних критеріїв забезпечення якості, кожний

критерій оцінюється за рівнями: задовольняє, частково задовольняє, не задовольняє. У питаннях анкети передбачається можливість оцінювання певних критеріїв із градацією задоволеності за 5-бальною шкалою. У процесі моніторингу відбувається збір даних за зазначеними позиціями з коментарями.

Для формулювання висновку за результатами моніторингу ОПП використовується трирівнева шкала:

- висока якість – ОПП має високий рівень досягнення результатів;
- достатня якість – ОПП відповідає основним вимогам, але потребує незначного удосконалення;
- неналежна якість – ОПП має серйозні недоліки.

4.4. Основні критерії забезпечення якості ОПП

Вимоги до ОПП та результатів навчання:

- ОПП реалізується відповідно до плану розвитку та Положення Коледжу;
- ОПП сприяє виконанню місії та досягнення цілей Коледжу;
- ОПП враховує потреби ринку праці та цільової групи (вступники, батьки, роботодавці);
- ОПП орієнтована на конкретну професію;
- назва ОПП узгоджується із змістом;
- методи і форми навчання, у тому числі обсяги самостійної роботи здобувачів освіти та виробничої практики, сприяють досягненню цілей ОПП;
- цілі і результати навчання за ОПП мають бути сформульовані так, щоб слугувати основою для оцінювання компетентностей випускників, які навчалися за цією програмою;
- цілі і результати навчання за ОПП мають бути адекватними і порівнюваними з результатами навчання відповідного рівня освіти;
- цілі і результати навчання за ОПП мають відповідати вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;
- при існуванні професійного стандарту, цілі та результати навчання мають враховувати необхідність набуття та застосування знань і навичок, зазначених у стандарті;
- практична підготовка (практики), котра необхідна для досягнення визначених в ОПП результатів навчання, має забезпечувати набуття і застосування здобувачами освіти ефективних методів роботи;
- організація проведення практик має бути чітко регламентована, вимоги для її успішного завершення визначені;
- здобувачам освіти має бути надана інструкція щодо проходження практик та відповідне керівництво у робочому середовищі.

4.5. Розвиток ОПП та вимоги до викладачів, які її реалізують

Вимоги до розвитку ОПП та викладачів, які її реалізують:

- розвиток ОПП є безперервним процесом;
- професійно-педагогічний розвиток викладачів, які реалізують ОПП, є безперервним процесом, зорієнтованим на освіту упродовж усього життя;
- до розвитку ОПП залучені внутрішні і зовнішні стейкхолдери, насамперед, здобувачі освіти і роботодавці;
- викладачі, які реалізують ОПП, ознайомлені з її цілями та своєю роллю у їх досягненні;

- для усунення недоліків під час реалізації ОПП складається та реалізується відповідний план дій;
- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а результати – прикладними;
- кваліфікація викладачів, які реалізують ОПП, відповідає вимогам, встановленим законодавством;
- викладачі, які реалізують ОПП, мають відповідний рівень професійно-педагогічної компетентності;
- викладачі, які реалізують ОПП, співпрацюють із зацікавленими особами поза межами Коледжу, в тому числі з викладачами, які працюють на відповідних ОПП інших коледжів;
- система розвитку педагогічних працівників є ефективною: викладачі, які реалізують ОПП, мають можливості для підвищення кваліфікації, самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні інтерв'ю (анкетування) та/або застосовуються інші методи професійно- педагогічного розвитку;
- до викладання навчальних дисциплін у межах ОПП можуть бути залучені зовнішні стейкхолдери (роботодавці, професіонали-практики, викладачі інших закладів освіти, в тому числі викладачі Коледжу);
- викладачі, які реалізують ОПП, регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза Коледжем, діляться педагогічним досвідом, беруть активну участь у науково-практичній та науково-методичній діяльності;
- вимоги для вступу на навчання здобувачів освіти базуються на якостях, необхідних для досягнення визначених в ОПП результатів навчання;
- оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів освіти, який підтримує їх розвиток.

4.6. Перегляд та оновлення ОПП

Перегляд ОПП з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. ОПП може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів (в обсязі не більше 15%), крім місії (цілей) і результатів навчання.

Підставою для оновлення ОПП можуть бути:

- ініціатива і пропозиції голови ОПП;
- результати оцінювання якості;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації ОПП.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОПП (навчальному плані, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.). Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за ОПП).

Підставою для розробки нових навчальних планів є:

- затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;
- затвердження нових стандартів фахової передвищої освіти;
- внесення змін до циклу дисциплін гуманітарної та соціально- економічної підготовки (за рішенням Міністерства освіти і науки України);
- внесення змін до дисциплін циклу самостійного вибору здобувачів освіти (за рішенням педагогічної ради, за пропозиціями роботодавців).

Модернізація ОПП (зміни в обсязі більше 15%) має на меті більш значну

зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети, результатів навчання. Зміна виду ОПП також відноситься до удосконалення.

Модернізація ОПП може проводитися з:

- ініціативи керівництва Коледжу/відділення у разі незадовільних висновків про її якість в результаті самоаналізу або аналізу динаміки набору здобувачів освіти;
- ініціативи голови ОПП або методичної ради за відсутності набору вступників на навчання;
- ініціативи робочої групи з метою врахування змін, що відбулися в професійному полі, в яких реалізується ОПП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці.
- наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОПП;

Бажано залучення до модернізації ОПП внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Модернізована ОПП разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку. Повторне затвердження ОПП відбувається з ініціативи робочої групи або відділення, що реалізує ОПП, у разі її значного оновлення.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Склад проектних/робочих груп ОПП, які розробляються вперше та тих, які реалізуються у Коледжі (за потреби), затверджується наказом директора.

Проектні/робочі групи ОПП до 30 листопада розробляють проекти ОПП (з урахуванням рекомендацій стейкхолдерів).

Упродовж березня проектні/робочі групи ОПП можуть здійснювати доопрацювання проектів ОПП з урахуванням отриманих пропозицій, зауважень і рекомендацій. Після доопрацювання проекти ОПП повинні пройти усі процедури затвердження відповідно до вимог цього Положення.

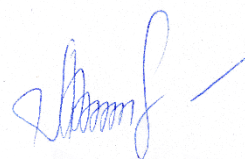
Усі затвержені ОПП оприлюднюються на офіційному сайті Коледжу (зокрема, на відповідних офіційних сторінках ОПП) до 30 червня.

За результатами вступної кампанії до початку навчального року ОПП, на які здійснено набір, вводять в дію наказом директора.

5.2. Відповідальними за формування і зберігання електронних і паперових версій портфоліо ОПП є голова ОПП та завідувач відділення.

5.3. Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про ОПП на офіційному сайті ОПП є співробітники, призначені на цю роботу заступником директора з навчальної роботи. Інформація про ОПП вноситься адміністратором до ЄДЕБО в електронному вигляді.

В.о. заступника директора коледжу

Аліна ВОВК